מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו סיפור חברתי ולמה הוא משמש
- לזהות את מרכיבי הסיפור: תיאור, נקודת מבט ואיזון בין רגיעה להצעה
- להכיר את ההבדלים בין המסלולים השונים ולדעת מתי כל אחד מתאים
- לתרגל תכנון וכתיבה של סיפור חברתי קצר על מצב יומיומי

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – נכון או לא נכון

1. לא נכון – סיפור חברתי הוא סיפור קצר ורגוע.
2. נכון – הוא מתאר מה קורה, מה אחרים מרגישים ומה אפשר לנסות, מנקודת מבטו/ה.

חלק ב' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנה ויישום

1. א – מה קורה, מה אחרים חושבים ומרגישים, ומה אפשר לנסות לעשות
2. א – להסביר מצב ולהרגיע את הקורא/ת

חלק ג' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – חשיבה וכתיבה

1. תשובה חופשית: סיפור חברתי מתאר מצב ומסביר מה קורה ומה אפשר לנסות, במקום לתת רשימת חוקים נוקשה – כך הוא מרגיע ולא מפחיד.
2. תשובה חופשית בגוף ראשון, למשל: אני לפעמים מרגיש/ה לחוץ/ה כשרועש – ללא שם מלא או פרטים מזהים.

חלק ד' – פרק 2 • מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים – מה יש בעמוד של סיפור חברתי

1. נכון – הסיפור בנוי כך שמציג מה קורה מבחינת מי שחווה את המצב.
2. לא נכון – הסיפור לא מלמד חוקים אלא מסביר את המצב ומרגיע.
3. נכון – זהו המבנה החוזר של עמוד בסיפור חברתי.

חלק ה' – פרק 2 • מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים – איזון בין תיאור ל'מה אפשר לנסות'

1. מה אני יכול/ה לנסות
2. צליל

חלק ו' – פרק 2 • מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים – כתיבה ויישום

1. משפט בגוף ראשון שמתאר מה קורה בפועל, למשל תיאור הצליל או הדרך למרחב המוגן, בלי פחד מיותר.
2. משפט שמתאר תגובה מרגיעה של מבוגר, למשל שהמורה מובילה את הכיתה בשקט למרחב המוגן.

חלק ז' – פרק 3 • בונים דמות ומתאימים לקורא/ת – זיהוי ושחזור

1. ג – שלב 4: בונים דמות
2. א – כיסא גלגלים וכיסוי ראש
3. ב – זכר, נקבה וניטרלי

חלק ח' – פרק 3 • בונים דמות ומתאימים לקורא/ת – השלמת מידע

1. כיסוי ראש
2. לשון פנייה

חלק ט' – פרק 3 • בונים דמות ומתאימים לקורא/ת – חשיבה ויישום

1. יש להסביר שדמות דומה עוזרת לקורא/ת להזדהות ולהרגיש שהסיפור באמת שלו/ה
2. ביסודי יש ניקוד מלא, ובחט"ב הניקוד הוא לפי בחירה, אך אורך הסיפור בשני המסלולים דומה - 6 עד 8 עמודים

חלק י' – פרק 4 • מסלולים שונים: רגיל, חנ"מ ועולים חדשים – היכרות עם המסלולים

1. א – 6–8 עמודים
2. א – משפט אחד בעמוד ותמונה גדולה
3. א – מילון בלחיצה ב-6 שפות

חלק י"א – פרק 4 • מסלולים שונים: רגיל, חנ"מ ועולים חדשים – התאמת מאפיין למסלול

1 – ב (חנ"מ)
2 – ג (רגיל)
3 – א (עולים חדשים)

חלק י"ב – פרק 4 • מסלולים שונים: רגיל, חנ"מ ועולים חדשים – חושבים ובוחרים מסלול

חלק י"ג – פרק 5 • נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות ושינויים – הכרת הסיפורים

1. א – מחכים בתור
2. ב – כמה ימים לפני הטיול, עם תמונות של המקום
3. א – שינויים

חלק י"ד – פרק 5 • נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות ושינויים – התאמת סיפור לנושא

1 – ג (בית הספר)
2 – א (חברים)
3 – ב (רגשות וויסות)

חלק ט"ו – פרק 5 • נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות ושינויים – חשיבה וכתיבה

חלק ט"ז – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – היכרות עם הכללים

1. א – בוחרים מצב אחד בלבד לכל סיפור
2. ב – גוף ראשון, זמן הווה

חלק י"ז – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – תרגול ויישום

1. לא נכון – בגלל הפרטיות כותבים רק כינוי או שם פרטי, בלי שם בית ספר או כתובת
2. נכון – זו אפשרות מומלצת לבני נוער שמעדיפים כך

חלק י"ח – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – השלמה והתאמה

1. מי
2. יכול או יכולה

חלק י"ט – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – התאמת שאלות לתכנים

1 – ג (תיאור העובדות)
2 – א (הבנת הקושי)
3 – ד (מציאת רעיון מרגיע)
4 – ב (פרטי התצפית)

חלק כ' – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

1. ב – להסביר מצב ולהרגיע מנקודת המבט של הקורא או הקוראת
2. ב – הרבה תיאור ונקודת מבט, ומעט "מה אפשר לנסות"
3. ב – לכתוב רק כינוי או שם פרטי, בלי פרטים מזהים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תיאור המצב, מה אחרים חושבים/מרגישים, והצעה עדינה למה לנסות - עם יותר דגש על תיאור ורגיעה מאשר על ההוראה
- חנ"מ: משפט אחד קצר בעמוד, תמונה גדולה, הקראה, בלי לחץ זמן; רגיל: סיפור מלא של 6-8 עמודים
- לכתוב רק כינוי או שם פרטי, בלי שם מלא, בית ספר, כתובת או פרטים רפואיים

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה-ארבעה מפגשים קצרים, פרק או שניים בכל פעם, עם חזרה קצרה בתחילת כל מפגש
- להתאים את רמת השפה לפי הקבוצה - אפשר להשתמש בדוגמאות הפשוטות מהמסלול חנ״מ לתלמידים שזקוקים לכך
- לעודד תלמידים בחט״ב לכתוב סיפור קצר משלהם על מצב אישי, תוך שמירה קפדנית על כללי הפרטיות
- לשלב דיון קבוצתי קצר אחרי פרק 2 על מהו איזון נכון בין תיאור לבין הצעה, לפני המעבר לתרגול עצמאי

חוברת תרגול – סיפור חברתי מותאם

סיפור חברתי מותאם

חט״ב · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מהו סיפור חברתי
2. פרק 2 – מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים
3. פרק 3 – בונים דמות ומתאימים לקורא/ת
4. פרק 4 – מסלולים שונים: רגיל, חנ״מ ועולים חדשים
5. פרק 5 – נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות ושינויים
6. פרק 6 – תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – סיפור חברתי מותאם

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תתרגלו צעד אחר צעד איך בונים סיפור חברתי: מה המטרה שלו, איך שומרים על איזון נכון בין תיאור להצעה, ואילו התאמות אפשר לעשות לפי הקורא/ת. עברו על הפרקים לפי הסדר ונסו לפתור לבד לפני שבודקים.

בנק מילים: יכול או יכולה | כיסוי ראש | לשון פנייה | מי | מה אני יכול/ה לנסות | צליל

1 חלק א' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	סיפור חברתי הוא סיפור ארוך ומלא מתח.	☐	☐
2	הסיפור כתוב מנקודת המבט של הקורא או הקוראת.	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי ההגדרה, מה כולל סיפור חברתי?

(א) מה קורה, מה אחרים חושבים ומרגישים, ומה אפשר לנסות לעשות

(ב) רק רשימת חוקים לשינון (ג) רק תמונות בלי טקסט

2. מהי מטרתו העיקרית של סיפור חברתי?

(א) להסביר מצב ולהרגיע את הקורא/ת (ב) להפחיד את הקורא/ת

(ג) לבחון ציונים בכיתה

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה סיפור חברתי "לא מלמד חוקים אלא מסביר ומרגיע".

2. כתבו משפט אחד שיכול להופיע בסיפור חברתי ומתאר תחושה של הקורא/ת, בלי לציין שם מלא.

4 חלק ד׳ – פרק 2 • מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים – מה יש בעמוד של סיפור חברתי

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	סיפור חברתי מתאר מצב מנקודת המבט של הקורא או הקוראת.	☐	☐
2	בסיפור חברתי כותבים בעיקר רשימת חוקים נוקשים שחייבים לקיים.	☐	☐
3	בכל עמוד יש בדרך כלל תיאור של המצב, מחשבות ורגשות של אחרים, והצעה למה אפשר לנסות.	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים – איזון בין תיאור ל'מה אפשר לנסות'

השלימו את המילה החסרה.

1. בסיפור חברתי שומרים על איזון: הרבה תיאור ונקודת מבט, ומעט _____ .

2. לפי הדוגמה, אזעקה היא _____ חזק וארוך.

6 חלק ו' – פרק 2 • מבנה הסיפור: נקודת מבט, איזון ומשפטים – כתיבה ויישום

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט תיאור אחד שמתאר מצב של אזעקה, מנקודת המבט של הקורא או הקוראת.

2. כתבו משפט שמסביר מה אחרים, כמו המורה, עושים או מרגישים כשיש אזעקה.

7 חלק ז' – פרק 3 • בונים דמות ומתאימים לקורא/ת – זיהוי ושחזור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה שלב בבניית הסיפור בוחרים צבע עור, שיער ומשקפיים לדמות?

א) שלב 1: בוחרים מצב ב) שלב 2: מתאימים לקורא/ת ג) שלב 4: בונים דמות

2. מה אפשר לבחור עבור הדמות בנוסף לצבע עור ושיער?

א) כיסא גלגלים וכיסוי ראש ב) סוג מחברת ג) מספר טלפון

3. אילו אפשרויות לשון פנייה יש כשמתאימים את הסיפור לקורא/ת?

א) רק זכר ב) זכר, נקבה וניטרלי ג) רק ניטרלי

8 חלק ח׳ – פרק 3 • בונים דמות ומתאימים לקורא/ת – השלמת מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. כשבונים דמות אפשר לבחור צבע עור, שיער, משקפיים, כיסא גלגלים ו

_____

2. בשלב ההתאמה לקורא/ת בוחרים כינוי, גיל ו _____ (זכר, נקבה או ניטרלי)

9 חלק ט׳ – פרק 3 • בונים דמות ומתאימים לקורא/ת – חשיבה ויישום

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם למה חשוב להתאים את הדמות בסיפור (צבע עור, שיער וכו׳) לקורא/ת עצמו/ה.

2. מה ההבדל בין מסלול חט״ב לבין מסלול יסודי מבחינת אורך הסיפור והניקוד?

10 חלק י׳ – פרק 4 • מסלולים שונים: רגיל, חנ״מ ועולים חדשים – היכרות עם המסלולים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה עמודים יש בדרך כלל בסיפור במסלול הרגיל?

א) 6–8 עמודים ב) 1 עמוד ג) 20 עמודים

2. מה המאפיין המרכזי של מסלול חנ״מ?

א) משפט אחד בעמוד ותמונה גדולה ב) סיפור ארוך מאוד בלי תמונות

ג) כתיבה רק באנגלית

3. מה יש במסלול עולים חדשים שעוזר להבין מילים לא מוכרות?

א) מילון בלחיצה ב-6 שפות ב) טיימר ג) ניקוד בלבד

11 חלק י״א – פרק 4 • מסלולים שונים: רגיל, חנ״מ ועולים חדשים – התאמת מאפיין למסלול

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. משפט אחד בעמוד, תמונה גדולה מעל הטקסט	___	**א.** עולים חדשים
2. סיפור מלא עם עריכה ובדיקת איזון	___	**ב.** חנ״מ
3. מילון בלחיצה שמציג מילה ב-6 שפות	___	**ג.** רגיל

12 חלק י״ב – פרק 4 • מסלולים שונים: רגיל, חנ״מ ועולים חדשים – חושבים ובוחרים מסלול

ענו בקצרה.

13 חלק י״ג – פרק 5 • נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות

ושינויים – הכרת הסיפורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה סיפור מתאים לילדים שקשה להם לחכות בתור במזנון או בכניסה לכיתה?

(א) מחכים בתור (ב) יוצאים לטיול (ג) בוקר טוב לי

2. מתי מומלץ לקרוא את הסיפור 'יוצאים לטיול'?

(א) אחרי הטיול (ב) כמה ימים לפני הטיול, עם תמונות של המקום

(ג) רק בבוקר הטיול עצמו

3. הסיפור 'מורה מחליף או מחליפה' שייך לאיזה נושא בספרייה?

(א) שינויים (ב) חגים (ג) בריאות וגוף

14 חלק י"ד – פרק 5 • נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות ושינויים – התאמת סיפור לנושא

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מחכים בתור	___	**א.** חברים
2. מצטרפים למשחק	___	**ב.** רגשות וויסות
3. כשמפסידים במשחק	___	**ג.** בית הספר

15 חלק ט"ו – פרק 5 • נושאים מהספרייה: בית הספר, חברים, רגשות ושינויים – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

16 חלק ט"ז – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – היכרות עם הכללים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הכלל החשוב בבחירת מצב לסיפור חברתי?

(א) בוחרים מצב אחד בלבד לכל סיפור (ב) כותבים על כל היום בבית הספר

(ג) כותבים על כמה מצבים יחד

2. באיזה גוף ובאיזה זמן מומלץ לכתוב את הסיפור?

א) גוף ראשון, זמן עבר ב) גוף ראשון, זמן הווה ג) גוף שלישי, זמן עתיד

17 חלק י"ז – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – תרגול ויישום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מותר לכתוב בסיפור את שם בית הספר של הקורא או הקוראת	☐	☐
2	אפשר לכתוב סיפור חברתי גם בגוף שלישי לבני נוער	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני הכתיבה שואלים: מה קורה, איפה, מתי ו_____ נמצא שם

2. בסיפור כותבים הרבה תיאור וחיזוק, ורק מעט על מה אני _____ לנסות

19 חלק י"ט – פרק 6 • תכנון וכתיבה עצמית של סיפור אישי – התאמת שאלות לתכנים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מה קורה במצב	___	**א.** הבנת הקושי
2. מה הכי קשה לך	___	**ב.** פרטי התצפית
3. מה עוזר לך	___	**ג.** תיאור העובדות
4. מה רואים ושומעים	___	**ד.** מציאת רעיון מרגיע

20 חלק כ׳ – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי המטרה העיקרית של סיפור חברתי?

א) ללמד חוקים נוקשים

ב) להסביר מצב ולהרגיע מנקודת המבט של הקורא או הקוראת

ג) להפחיד כדי שהקורא ישתפר

2. סיפור חברתי כותבים בדרך כלל עם...

א) הרבה חוקים ומעט תיאור

ב) הרבה תיאור ונקודת מבט, ומעט "מה אפשר לנסות"

ג) רק תמונות בלי טקסט כלל

3. מה חשוב לשמור בסיפור חברתי מבחינת פרטיות?

א) לכתוב שם מלא וכתובת ב) לכתוב רק כינוי או שם פרטי, בלי פרטים מזהים

ג) לפרסם את הסיפור ברבים

כרטיס יציאה

מהם שלושת החלקים שצריכים להופיע בכל עמוד של סיפור חברתי טוב?

מה ההבדל העיקרי בין מסלול חנ״מ למסלול רגיל?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀